Kyrkogårds VÄNDRING.se

Bertil Harding

Bertil Harding – en osannolik äventyrare

Artikel nedan är hämtad ur Länspumpen - Sjöfartshistorisk tidskriftsid 2018-01

www.lanspumpen.se

Det är inte många svenskar som kan ståta med följande CV: Officer, skeppare, redare, partisan, krigsveteran, guldgrävare, resebyråmogul, bonde, kalkonuppfödare, pilot, politiker, biståndsarbetare, FN-soldat, företagsledare och förkämpe för de amerikanska kontinenternas urbefolkning. Men Bertil Harding var allt detta och mycket annat därtill. Han kanske inte är så känd i dag, men redan under sin levnad blev han en legend. För de som ännu minns honom var han en av pionjärerna inom den svenska turistchartern till Kanarieöarna.

Dessförinnan hade han organiserat en svensk motståndsgrupp under den tyska ockupationen av Norge, känd under namnet Grupp Fritjof. I början av 1950-talet tjänstgjorde han som ”light pilot”, flygande eldledare i USA:s 8:e armé i Koreakriget, under vilket han även sårades. Efter hemkomsten från Korea 1953 genomgick han kadettskolan och tjänstgjorde därefter en tid på LV 6 i Göteborg.

Tillsammans med några kamrater köpte han en segelskuta, Sceptre, för att göra en världsomsegling. Bertil hoppade emellertid av projektet i Lissabon och hamnade så småningom i Sidi Ifni i Spanska Marocko där han blev involverad i ett idag glömt och för de flesta helt okänt ”krig” mellan Franco och den marockanska motståndsrörelsen.

Efter några månader hamnade han på Kanarieöarna, där han kom i kontakt med den hemliga kanariska organisationen för en självständig stat: El Movimiento Liberdad los Islas Canarias. Han insåg snabbt förutsättningarna för en charterverksamhet från Sverige som vid den tiden var närmast obefintlig. Redan på juldagen 1958 landade det första planet i Las Palmas i Kanarieresors regi, vilket senare bytte namn till Hardings Resebyrå. Befälhavare var vid detta tillfälle den inte helt okände Göte Rosén och bland passagerarna fann en viss Ingvar Kamprad.

Från detta datum växte verksamheten och var inom ett par år Skandinaviens största resebyrå. Under dramatiska omständigheter kunde Bertil i företaget införliva ett av världens vackraste segelfartyg: Amphitrite, tidigare ägt av bl.a. Errol Flynn och senare av prins Juan av Spanien. 1965 flyttades verksamheten till Gambia där han som tack för sin insats för turismen belönades med titeln: The Father of Tourism in Gambia, och fick en highway uppkallad efter sig.

I Las Palmas träffade han Stellan Mörner som lockade med honom att leta efter Inkaguldet. Under kommande expeditioner till Sydamerika blev han medveten om hur eländig indianernas situation var, oavsett var de fanns. Denna insikt fick honom att helt gå in för att på sikt upprätta en fristående indianstat. Detta blev under resten av hans liv hans främsta uppgift. Bakom alla sina engagemang, bl.a. politiskt inom Miljöpartiet, som initiativtagare till ”FBF”, (Försvarsanknutnas Biståndsförening), till förmån för baltstaterna, Offshore Shipping Repair Company på Cypern, FN-engagemang och till sist, vid 75 års ålder, en resebyrå i Estland, låg hela tiden tanken på det han kallade IIT, Independent Indian Territory.

Fadern Evald köpte Åhs säteri

År 1940 inköptes Åhs säteri i Ölserud av hallingen Evald Harding, som visade sig vara en mycket skicklig lantbrukare som ryckte gården ur det stora förfallet.

I likhet med många större gårdar på Värmlandsnäs under tidigt 1900-tal hade också Åhs råkat ut i stort förfall. Byggnaderna, åkermarken och dikningen hade inte underhållits på många år. Den rätt lilla skogsarealen var skövlad. Gården ansågs av många vara den mest förfallna på Näset.

Ett antal ägare hade passerat under åren. Anledningen till jordbrukets förfall från och med slutet av 1800-talet var den begynnande industrialiseringen som avlönade sina arbetare betydligt bättre än man kunde tjäna som lantarbetare. Också emigrationen till Amerika lockade många som behövts i lantbruket.

Åhs övertogs av en dotter och måg, Eva och Åke Kullander och gården har gått vidare i två generationer Kullander.

Kyrkogårds VANDRING.se